

عنوان مقاله:

تغییرات رواناب و رسوب در پی تغییر برخی ویژگی های خاک در اثر عملیات بهره برداری جنگل (مطالعه موردی: جنگل خیرود)

محل انتشار:

مجله جنگل ایران، دوره 10، شماره 3 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مریم اتحادی ابری - دکتری مهندسی جنگل، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج

باریس مجنونیان - استاد گروه جنگلداری و اقتصاد جنگل، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج

آرش ملکیان - دانشیار گروه مهندسی احیا مناطق خشک و کوهستانی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج

مقداد جورغلامی - دانشیار گروه جنگلداری و اقتصاد جنگل، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج

خلاصه مقاله:

عملیات بهره برداری از جنگل، سبب تغییر برخی ویژگی های فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی خاک و در پی آن تغییر مقدار رواناب و تولید رسوب می شود. بررسی تغییرات رواناب و رسوب در پی تغییر خصوصیات خاک در اثر عملیات بهره برداری جنگل، در بهبود توصیه های مدیریتی و کمی کردن تغییرات رواناب و فرسایش خاک سودمند خواهد بود. این پژوهش برای بررسی شماری از متغیرهای موثر خاک در تولید رواناب و رسوب در اثر بهره برداری جنگل، در جنگل آموزشی پژوهشی خیرود انجام گرفت. بر این اساس، پلات های دو متر مربعی در قالب هشت تکرار در هر چهار منطقه (با روش های مختلف بهره برداری): شاهد (بدون بهره برداری)، منطقه بهره برداری شده به روش تک گزینی، منطقه بدون پوشش تاجی و مسیرهای چوبکشی ایجاد شده و بارندگی های طبیعی به وقوع پیوسته از آذر ۱۳۹۳ تا آذر ۱۳۹۴، برای تعیین مقدار رواناب و رسوب اندازه گیری شد. خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک شامل بافت، درصد رطوبت، درصد ماده آلی، وزن مخصوص ظاهری، pH و EC نیز اندازه گیری شد. نتایج تحقیق بیانگر تاثیر معنی دار تغییر پوشش تاجی و گیاهی در اثر بهره برداری بر مقدار رواناب و رسوب است. برپایه نتایج، درصد رس و وزن مخصوص ظاهری خاک، همبستگی معنی دار مثبت؛ و درصد ماسه، اسیدیته و ماده آلی همبستگی معنی دار منفی با مقدار رواناب دارند. همچنین مشخص شد که متغیرهای درصد رطوبت خاک، درصد ماسه و ماده آلی خاک، ارتباط منفی؛ و درصد رس و وزن مخصوص ظاهری خاک همبستگی معنی دار مثبت با مقدار رسوب دارند. نتایج این تحقیق ضرورت توجه بیشتر به تحقیقات در زمینه برآورد رواناب و رسوب در اراضی جنگلی و مناطق بهره برداری شده را نشان می دهد. از این رو پیشنهاد می شود فعالیت های مدیریتی و بهره برداری متناسب با قابلیت این اراضی و با توجه به پتانسیل بازگشت پذیری کیفیت خاک از دست رفته، طراحی و اجرا شود.

کلمات کلیدی:

بافت خاک، بهره برداری جنگل، تاج پوشش، درصد ماده آلی، وزن مخصوص ظاهری خاک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1872763>

